

De heer Jansen brengt ter tafel eenige merkwaardige Juncus-soorten; in de eerste plaats *J. conglomeratus* L en *J. effusus* L, waarvan de eerste een samengedrongen, de tweede een losse bloeiwijze bezit. Nu komt echter van de eerste soort een var. met losse, en van een tweede soort een var. met gedrongen bloeiwijze voor, zoodat het noodzakelijk is, het materiaal levend te bestemmen, omdat de kenmerken, ontleend aan de stijl en het meer of minder gestreept zijn van den stengel, bij gedroogd materiaal niet steeds meer even duidelijk zijn.

Verder *J. sylvaticus* Reich, waarvan hij eenige exemplaren heeft die vivipariseeren; *J. bufonius* L, waarvan hij vertoont de var. *hybridus* Brotero, waarbij de bloemen met 2 en 3 bij elkaar gedrongen zitten; var. *major* Boiss, die grooter en sterker is, en een zwart bloemdek heeft, en verder enkele planten, die doen denken aan de var. *ranarius*, die eigen is aan zouthoudenden bodem.

De heer de Koning geeft rond een *wijngaardslak*, welke bij hem in den tuin heeft overwinterd.

Boekbespreking.

Naar Californië. Reisherinneringen door Dr. Hugo de Vries, hoogleeraar aan de Universiteit van Amsterdam. Haarlem, H. D. Tjeenk Willink & Zoon, 1905. 438 p.p. en honderden illustraties in en buiten den text.

Het valt moeilijk, over dit boek te spreken, zonder te vervallen in termen van uitbundige lofspraak, maar ik zal mijn best doen, om, zooals het behoort, zoo sober mogelijk te zijn. Dit boek is één doorlopende vermaning tot wakkerheid en levensernst, tot blij genieten der schoone natuur, tot rustig nadenken over de wonderen der schepping. Ook zou je kunnen zeggen het is een groote excursie onder leiding van een geestig en vriendelijk geleerde, die je met een glimlach even wijst op de eigenaardige contrasten van het wonderland en die je geduldig en zonder langdradigheid laat zien en begrijpen hoe daar de intelligente en geniale werkers de wetten der levende natuur zoo in verband hebben weten te brengen met de eigenaardigheden van

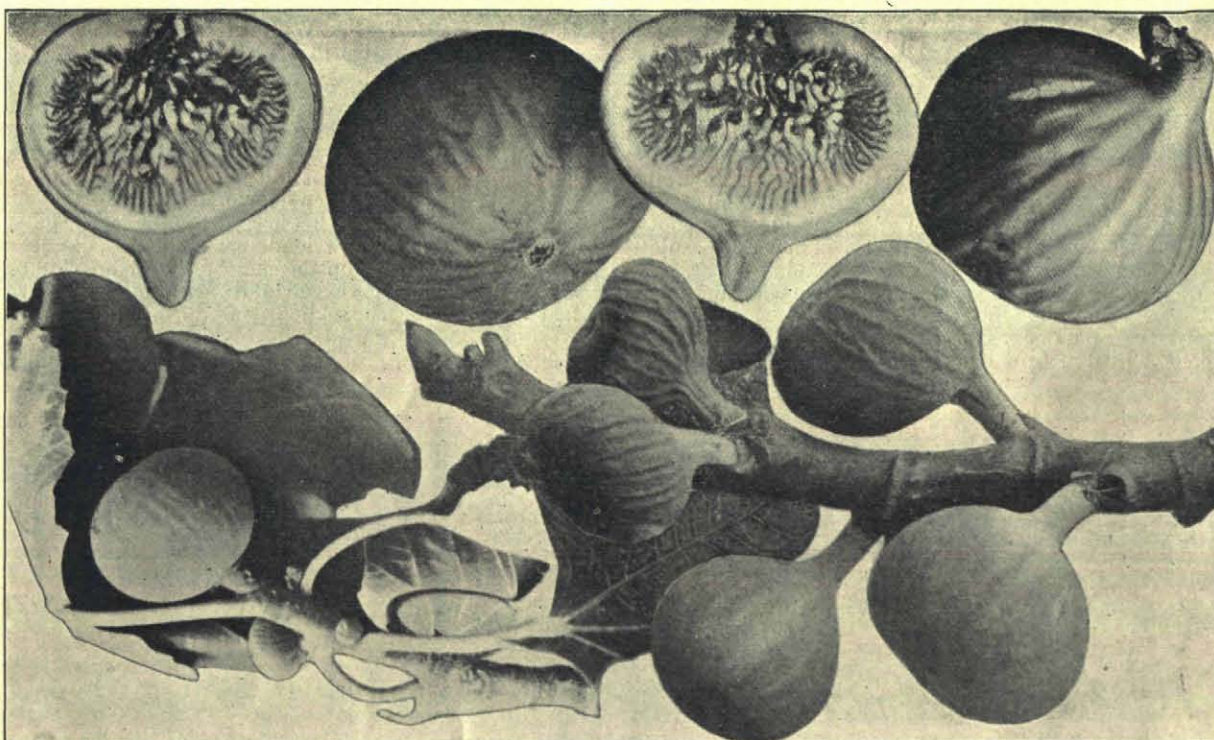
Prof. De Vries (links) met de leden van de Sempervirens-club. (Uit : *Naar Californië*).

De heer Wachter stelt ter bezichtiging eenige buitenlandsche *Salices* met *androgyn* katjes; nl. *S. fragilis* L, var. *androgyna*; *S. triandra* L, var. *androgyna* en *S. babylonica* L, var. *androgyna*; deelt mede, dat deze afwijking, voor zoover hem bekend is, in ons land nog niet is geconstateerd en ook niet te vinden is in het herbarium der Ned. Bot. Ver. en geeft daarna rond eenige exemplaren van *S. aurita* L; die zeer fraai deze afwijking vertoonen, gevonden April 1905 te Rotterdam, en een takje van *S. cinerea* L, eveneens bij Rotterdam gevonden, waarvan één katje deze eigenaardigheid vertoont. Eenige dagen na de vergadering werden hem door den heer Haverhorst eenige takjes ter hand gesteld, van *S. cinerea* L, die ook *androgyn* katjes droegen; door dezen gevonden op Staalduin bij 's-Gravenzande.

G. VAN ROON, }
W. H. WACHTER. } *Secr.*

bodem en klimaat, dat daaruit volkswelvaart en levensgeluk kunnen ontspruiten.

Er valt ontzettend veel uit dit boek te leeren en het is zoo geschreven, dat je het ieder oogenblik ter hand kunt nemen, op iedere bladzijde openslaan om dadelijk geboeid en gelukkig voort te lezen en te genieten. Met vaderlijke zorg is voor leeken den weg gebaad om tot het juist begrip der technische zaken te komen en dit is weer gedaan zonder eenige pedanterie en schoolmeesterij, zoodat de leek niet eens merkt, dat hij eventjes netjes op het leerbankje wordt gezet, terwijl de ingewijde vol bewondering is over de meestelijke manier van behandeling. Iemand die van selectie en mutatie, irrigatie en grondverbetering niet het minste besef heeft, kan uit dit werk daaromtrent juistere voorstellingen verkrijgen dan door de lectuur van menig leerboek. De vijgen-cultuur, de bezoeken bij Burbank en de woestijn van Imperial hebben mij wel het meest geboeid, maar ik mag toch ook vooral niet vergeten de schitterende beschrijvingen van de zee en de baai van San Francisco, de natuurweelde van Pacific Grove en de hoofdstukken over

De ontwikkeling der vijgen. (Uit: Naar Californië.)

De San Joaquin-rivier. (Uit: Naar Californië.)

het Golden Gate-Park en de Sempervirens-club. Vooral de beide laatstgenoemde hoofdstukken komen van pas in dezen tijd, nu zich ook in ons land het besef begint te ontwikkelen dat tot nog toe met de liefde en zorg voor den vaderlandschen bodem (in den letterlijken zin des woords) treurig gesteld is geweest en dat een betere behandeling van den grond Nederland veel rijker en blijder kan maken dan het nu is.

Het boek is rijk voorzien van illustraties, de een al mooier dan de ander; door de heuschheid van de uitgevers zijn wij in staat onze lezers er een paar proefjes van te toonen.

Twee vragen tot besluit: Wil professor de Vries zijn andere Amerikaansche reishervindingen ook tot een boek vereenigen? En wanneer gaat er weer eens een van onze professoren op reis om ons een boek te verschaffen, dat waardig is, geplaatst te worden naast „Een reis met de Siboga” en „Naar Californië”? Want heusch die perziken smaken naar meer.

JAC. P. TH.

Uit de Wadden.

8 November aangeteekend Sneeuwgorzen (*Emberiza nivalis*) doch geen Sneeuwganzen, zooals vroeger gemeld. En verder ... Sneeuwgorzen zijn thans in vollen trek; eveneens de Zwarte Lijster (*Turdus merula*). Men ziet soms troepjes van 10 tot 12 stuks.

15 Nov. Van een vogeltrek is weinig nieuws. De Grauwe Ganzen (*Anser cinereus*) zijn nu in vollen trek. Iederen dag trekken groote vluchten voorbij. De Zwarte Gans (*a. bernicla*), Zanglijster en Zwarte Lijster dito. Kieviten en Leeuweriken beginnen zich in groote troepen te verzamelen. De Kuifleeuwerik (*Alauda cristata*) is hier nu ook in groote troepen. Den 11den zag ik een heele vlucht Goudhaantjes (*R. cristatus*), later zag ik er geene meer. Barmstijjes, Kneutjes en Fratertje zijn hier nog in grooten getale; ook ziet men den Ringmusch (*Fr. montana*) bij troepjes. De middelste Zaagbek (*Mergus serrator*) wordt hier den laatsten tijd nog al veel in de zoogenaamde stalnetten, welken op den Kwelder staan, gevangen. R. J. Mansholt schoot weder een exemplaar met den bek stuk, de heele ondersnavel was hem afgescheurd. Had deze weder gevangen gezeten in een mossel?

De eendekooikers vangen den laatsten tijd nog al wat vogels.

23 Nov. Van de vogelwereld weinig nieuws. Kieviten en Leeuweriken (*arvensis*) zijn haast vertrokken; alleen de Kuifleeuweriken zijn er nog. De Zanglijster vertoont zich nog enkel. Ganzen (*a. cinereus* en *bernicla*) nog steeds in vollen trek; evenzoo Wilde Eenden, Smienten, Pijlstaarten en Slobbeenden. Ook Bergeenden (*a. tadornae*) ziet men nu in groote troepen op de Wadden. Geelgors en Sneeuwgorzen vertoonen zich nog enkel; zoo ook Pimpelmeezen, Roodborstjes zijn zeer talrijk.

X. schoot eenige dagen geleden een Velduil (*Otus brachyotus*), denkende dat hij een Houtsnip vóór zich had! Watersnippen (*G. gallinago*) zijn er hier zeer veel.

30 Nov. Er zijn hier nog enkele Kieviten en Leeuweriken, Kuifleeuweriken vrij veel aanwezig, Vinken dito. 25 Nov. nam ik 3 Torenvalken in één vlucht bij den grond waar; dienzelfden dag 's namiddags een Ruigpootbuisard. Ook zijn er hier op het oogenblik meer Ringmusschen dan gewoonlijk.

9—16 Februari. Spreeuwen zingen. Zwarte Lijster, Koperwieken, Vinken, Keepen, Groenlingen, Ganzen en Eenden in trek.

17—19 Febr. Grauwe en zwarte Ganzen in trek. De vogels zijn zeer roerig op het Wad.

20 Febr. De eerste Reigers hier. Groote eendentrek naar het Noorden, dito van grauwe en zwarte Ganzen.

1 Maart. De eerste Zwarte Kraaien (*corvus corone*) hier. Koperwieken in trek. Verscheidene Reigers zijn reeds over. Zwarte Ganzen, Roek en Bonte Kraai in trek. 7 Maart waren hier de eerste Kieviten.

12 Maart. De eerste witte Kwikstaarten (*Motacilla alba*) hier. Barmstijjes en Kneutjes in trek, dito Roek, Zwarte Lijster en Koperwieken.

21 Maart. De eerste Bastaard-Nachtegalen. De Roodborstjes zijn hier weer veelvuldig aanwezig.

22 Maart. De eerste gewone Roodstaartjes.

24 Maart. Goudhaantjes in trek.

25 Maart. Koperwieken in trek. De watervogels zijn erg roerig op 't Wad, vooral Eenden en Wulpen.

26 Maart. Hier vloog een groote roofvogel over, waarschijnlijk een Buisard. Hij vloog vrij hoog en werd vergezeld door verscheidene kraaien, welke een oorverdoovend lawaai maakten. De eerste Houtduiven hier.

5 April. Bergeenden en Wulpen in groote troepen op de Kwelders. Groote vogeltrek op het Wad.

13 April. De eerste gele Kwikstaarten (*Motacilla flava*). De eerste Boerenwaluw (*Hirundo rustica*) hier. Tapuiten waarschijnlijk *Saxicola oenanthe*.

16 April. De Tuinfluiters (*Sylvia hortensis*), Keepen en Vinken in groote troepen hier. Scholeksters (deze vogels ziet men hier heel weinig).

Het is zeer opmerkelijk zoo weinig Kievitten als men van het jaar hier ziet. Verleden jaren waren hier omstreeks dezen tijd steeds groote troepen van deze mooie vogels aanwezig. De Grauwe- en Geelgorsen zijn hier het geheele jaar veelvuldig voorgekomen. De vogelvangst in de eendekooien is zoo goed als ten einde. Slechts enkele vogels worden er nog maar gevangen. Door het slechte en vooraf koude weer der laatste weken, merkt men nog eigenlijk weinig van de vogels. Spreeuwen en musschen bouwen reeds nesten.

Utrum.

P. W. v. H.

De Houtduif weer een stap verder.

Achter mijn huis te Almelo bevindt zich een groote stadstuin, tusschen andere flinke tuinen gelegen, met veel hooge boomen, doch geheel in de stad gelegen.

Nu omstreeks eene week geleden trof ik in mijn tuin een jonge volwassen duif, naar mij medegedeeld werd door een duivenkenner een houtduif, het dier is slanker en grooter dan een gewone duif, de kleur mooi grijs, aan den hals eenigzins naar het purpere, twee witte plekken aan den hals, elke zijde een, de pooten licht rood, de bek geel met licht rood. Telkens wanneer ik in mijn tuin kom, zit die duif op een tak blijkbaar op mij te wachten, kijkt mij goed aan en komt dan op mij toegevlogen, ook op mijn geroep, gaat op mijn hand zitten, doch liefst op mijn hoofd, en blijft daar als ik heen en weer wandel, ook loopt zij mij dikwijls op het pad na. Zij eet niet uit mijn hand, pikt wel naar mijn vingers, en wil niet aangeraakt worden. Dit alles gebeurt steeds wanneer ik in mijn tuin kom nu eene week lang. Natuurlijk wordt voor die duif voer gestrooid. Een duivenkenner deelde mij mede, dat dit een zeer merkwaardig geval is, daar houtduiven zeer schuw zijn. Wel heb ik een enkele maal het koeren van houtduiven in mijn tuin gehoord doch ik herinner mij niet, die duif ooit vroeger gezien te hebben; wij hebben ook gewone duiven doch die houtduif vermijdt die blijkbaar.

Wellicht is dit een bijzonder geval dat ook u zoude interesseeren, en zoudt u dit raadsel ook kunnen verklaren.

Almelo.

A. CROOCKEWIT.

Blauwborstje.

In een wilgenboschje hier ergens in den omtrek houden een paar blauwborstjes verblijf. Het mannetje, dat vooral 's-morgens druk zingt, krijg ik telkens wanneer ik het ga opzoeken te zien, en ik kan er dikwijls vlak bij komen. Het wijfje zit zeker te broeden, want het vertoont zich maar zelden. Ik zal trachten het nest te vinden, zonder de diertjes te verstoren. Gelukt het, dan meld ik het u wel. De kleine bonte specht schijnt hier niet zeldzaam te zijn. Dit voorjaar heb ik vier snorrende mannetjes en een wijfje aange troffen, een er van heeft een poosje zijn snorboom in het plantsoen voor ons huis gehad, maar hij maakte zooveel lawaai, dat iedereen, die er langs kwam, bleef staan om te zien waar dat geroffel vandaan kwam en daar is hij zeker bang van geworden, want nu is hij er niet meer.

Gisteren heb ik een verbaasd groote treklijsters gezien. Een peppelbosch en de omliggende weilanden waren er als mee bezaaid en voortdurend kwamen nieuwe troepen uit het Zuid-Westen er bij en het was een leven en drukte van belang. Laatst zag ik een paar tiftjafmannetjes die zoo aan 't vechten waren, dat beiden in het water stortten. Eerst lieten ze nog niet los, maar toen ik ze op het droge wilde halen, werkten ze zich op den kant en vlogen weg.

Tiel, 22 April '04.

H. J. KUIJLAARS.

Noorsche Stormvogel.

Heden zag ik bij een vriend van me een, door hem prachtig opgezette meeuw, dien hij niet kon determineren. Ik herkende hem terstond, als de Noorsche stormvogel (*Fulmarus glacialis*). Het is een oud voorwerp; licht grijs-achtig-blauw op vleugels en rug, terwijl de kop, hals en onderdeelen zuiver wit zijn. Het exemplaar is, schter in December 1904, bij Zwolle gevangen.

Zwolle, 19 Februari 1905.

P. HENS.